

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. maaliskuuta 2021
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2018/0227(COD)

6789/20
ADD 1

TELECOM 35	CYBER 38
AUDIO 13	JAI 236
CULT 19	DIGIT 19
EDUC 100	DATAPROTECT 31
COMPET 121	DAPIX 1
RECH 103	FREMP 22
IND 38	RELEX 212
MI 79	CADREFIN 32
ESPACE 12	CODEC 179

EHDOTUS NEUVOSTON PERUSTELUIKSI

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta

– Ehdotus neuvoston perusteluiksi

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 6. kesäkuuta 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2027¹ yhtenä monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvistä ehdotuksista, joka kuuluu lukuun "Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous".
2. Euroopan parlamentissa asiasta vastaavaksi valiokunnaksi valittiin teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunta (ITRE). Valiokunta äänesti mietintöluonnoksesta 21. marraskuuta 2018. Mietintö vahvistettiin täysistunnossa 12. joulukuuta 2018².
3. Neuvosto (liikenne, televiestintä ja energia) muodosti osittaisen yleisnäkemyksen 4. joulukuuta 2018³. Muutamat kohdat eivät sisältyneet osittaiseen yleisnäkemykseen, erityisesti säännökset, joilla on talousarviovaikutuksia tai jotka ovat luonteeltaan horisontaalisia, tai säännökset, jotka liittyvät muissa neuvoston valmisteluelimissä vielä käytäviin keskusteluihin toisista lainsäädäntöehdotuksista. Nämä kohdat on merkitty hakasulkein.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17. lokakuuta 2018⁴.
5. Euroopan alueiden komitea antoi lausuntonsa 5. joulukuuta 2018⁵.
6. Puheenjohtajavaltio pyysi 8. helmikuuta 2019 pysyvien edustajien komiteaa antamaan valtuutuksen⁶ aloittaa neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa. Kolmikantakokous pidettiin 13. helmikuuta 2019 Strasbourgissa, ja lainsäätäjät pääsivät yhteisymmärrykseen Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamista vuosiksi 2021–2027 koskevasta asetuksesta. Hakasulkeissa olevat tekstikohdat eivät sisältyneet yhteisymmärrykseen.

¹ Asiak. 10167/18 + ADD 1.

² P8_TA(2018)0521.

³ Asiak. 14488/18 REV 1.

⁴ EESC 2018/03902.

⁵ COR 2018/03951.

⁶ Asiak. 5989/19 COR 1.

7. Pysyvien edustajien komitea vahvisti 13. maaliskuuta 2019 kolmikantakokouksessa saavutetun yhteisymmärryksen ja totesi, että asian käsittelyä jatketaan Euroopan parlamentin kanssa, kunhan neuvostolla on kaikkia ehdotuksen osia koskeva valtuutus.
8. Euroopan parlamentti vahvisti yhteisymmärryksen pohjalta ensimmäisen käsittelyn kantansa 17. huhtikuuta 2019⁷.
9. Eurooppa-neuvosto antoi päätelmissään 21. heinäkuuta 2020⁸ poliittista ohjausta kaikkien monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvien ehdotusten osalta. Tämän pohjalta pysyvien edustajien komitea valtuutti⁹ 7. lokakuuta 2020 puheenjohtajavaltion jatkamaan neuvotteluja Euroopan parlamentin kanssa, jotta koko tekstistä päästäisiin yhteisymmärrykseen.
10. Toinen kolmikantakokous pidettiin 14. joulukuuta 2020 virtuaalimuodossa. Tässä kolmikantakokouksessa neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät alustavaan yhteisymmärrykseen kaikista avoinna olevista kysymyksistä.
11. Pysyvien edustajien komitea vahvisti 18. joulukuuta 2020 lopullisen kompromissitekstin yhteisymmärryksen saavuttamiseksi¹⁰.
12. Euroopan parlamentin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE) hyväksyi lopullisen kompromissitekstin 14. tammikuuta 2021. Tämän jälkeen ITRE-valiokunnan puheenjohtaja lähetti pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle kirjeen, jossa hän ilmoitti, että jos neuvosto toimittaa virallisesti Euroopan parlamentille kolmikantaneuvotteluissa sovitun mukaisen kantansa lingvistijuristien viimeisteltyä tekstin, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta hyväksytään tarkistuksitta Euroopan parlamentin toisessa käsittelyssä.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403.

⁸ Asiak. 10/20.

⁹ Asiak. 11293/20.

¹⁰ Asiak. 13835/20.

II TAVOITE

13. Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamista vuosiksi 2021–2027 koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotuksen yleisenä tavoitteena on ottaa käyttöön rahoitusväline digitalisaation hyötyjen maksimoimiseksi EU:n kansalaisille, yrityksille ja julkishallinnoille vahvistamalla EU:n digitaalisia valmiuksia viidellä keskeisellä alalla (niin kutsutut "erityistavoitteet"), jotka ovat suurteholaskenta, tekoäly, kyberturvallisuus ja luottamus, pitkälle viety digitaalinen osaaminen sekä käyttöönotto, digitaalisten valmiuksien paras käyttö ja yhteentoimivuus.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYYSI

Yleiset huomautukset

14. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat neuvotelleet päästäkseen yhteisymmärrykseen asetuksesta toisessa käsittelyssä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan perusteella, jonka parlamentti voisi hyväksyä sellaisenaan. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan teksti on täysin lainsäätäjien välillä aikaan saadun kompromissin mukainen.
15. Neuvosto yhtyy Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannassa esitettyihin tavoitteisiin ja periaatteisiin ja ilmaisee tukensa ohjelman rakenteelle, joka edistää sen tavoitteiden saavuttamista.
16. *Digitaali-innovointikeskittymät*: Neuvosto yhtyy Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kantaan, jonka mukaan digitaali-innovointikeskittymät olisi nimettävä avoimella ja kilpaillulla prosessilla.

17. *Turvallisuusrajoitukset:* Neuvosto tukee Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kantaa, joka koskee tekoälyn ja suurteholaskennan mukaisiin toimiin osallistumisen turvallisuusrajoituksia. Neuvosto on yhtä mieltä siitä, että työohjelmissa voidaan määrätä, että kolmansien maiden määräysvallassa olevat yhteisöt voivat osallistua näiden kahden erityistavoitteen mukaisiin toimiin vain, jos ne täyttävät työohjelmassa asetetut turvallisuutta koskevat ehdot.
18. *Etiikka:* Neuvosto on samoilla linjoilla Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan kanssa erityistavoitteen "Tekoäly" eettisiin kysymyksiin liittyvistä edellytyksistä. Neuvoston mielestä on myös tärkeää varmistaa, että tämän tavoitteen mukaisissa eri toimissa otetaan huomioon eettiset periaatteet, ja siksi neuvosto hyväksyy sen, että lisätään yksityiskohtaisempia etiikkaa koskevia säännöksiä, erityisesti komission mahdollisuudesta tehdä eettisiä tarkastuksia sekä mahdollisuudesta keskeyttää tai lopettaa rahoitus tai vähentää sitä.
19. *Täydentävät avustukset:* Neuvosto hyväksyy Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, jonka mukaan Digitaalinen Eurooppa -ohjelman mukaiset avustukset voivat kattaa 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.

Erityiset huomautukset

20. Viimeisimmässä kolmikantakokouksessa 14. joulukuuta 2020 lainsäätäjät pääsivät kompromissiin seuraavista ratkaisematta jääneistä kysymyksistä.
21. *Määrärahojen kohdentaminen erityistavoitteisiin:* Lainsäätäjät sopivat, että ohjelman määrärahojen kohdentamista viiteen erityistavoitteeseen mukautetaan vähentämällä kunkin tavoitteen määrärahoja samalla prosenttiosuudella (17,47 %) kuin ohjelman kokonaisbudjettia. Näin voidaan säilyttää alkuperäisen ehdotuksen painotus ja tasapaino.

22. *Ohjelman kesto:* Lainsäätäjät olivat yhtä mieltä Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kestosta. Ehdotuksen 1 artiklan mukaan ohjelma perustetaan ajanjaksoksi, joka vastaa monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 kestoja.
23. *Työohjelmat:* Lainsäätäjät päättivät säilyttää tekstissä säännökset, jotka koskevat täytäntöönpanosäädösten käyttöä suoraan hallinnoitaviin toimiin liittyvien työohjelmien hyväksymiseksi. Lisäksi sovittiin näiden säännösten yhdistämisestä muutoksiin, joilla annetaan lisätakeet siitä, että tulevien työohjelmien sisältö perustuu tiukasti asetuksen 4–8 artiklaan ja että liitteen I laajoja suuntaviivoja voidaan soveltaa ohjelman koko keston ajan. Lisäksi lainsäätäjät sopivat mahdollisuudesta käyttää delegoituja säädöksiä liitteen I päivittämiseen.
24. *Kolmansien maiden osallistuminen:* Lainsäätäjät sopivat osittaisen assosioitumisen käsitteen sisällyttämisestä asetukseen. Se tarkoittaa kolmansien maiden assosioitumista rajalliseen määrään Digitaalinen Eurooppa -ohjelman mukaisia erityistavoitteita.

IV LOPUKSI

25. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta asetukseen Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2027 on täysin sen kompromissin mukainen, jonka neuvoston ja Euroopan parlamentin edustajat saavuttivat epävirallisissa neuvotteluissa komission avustuksella.
26. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen ehdottamaan, että neuvosto
- hyväksyisi ensimmäisen käsittelyn kantaa koskevat neuvoston perustelut ja
 - toimittaisi perustelut Euroopan parlamentille.

27. Kun Euroopan parlamentti on vahvistanut toisen käsittelyn kantansa, jossa neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2027 tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä.
-